

घोररूप पु० घोररूपं रूपमस्य । महादेवे । घोरशब्दे दृश्यम् ।
२८०३ ॥ १० ॥

घोरवाशन पु० स्त्री० घोरं वायते वाय-ल्युट् । १२०३
“शब्दरं स्त्रियां जातित्वात् ङीष् । २ भयानकशब्द-
कारिणि तिर्यग्जातिमात्रे लि० ।

घोरवाशिन पु० स्त्री० घोरं वायते वाय-ल्युट् । १२०३
हेमच० २ भयानकशब्दकारिणि पक्षिः शृङ्गादौ च
स्त्रियां ङीष् ।

घोरा स्त्री घुर-यच् । १ देयताकीलतायां, राजनि० भयान-
काया स्त्रियां त्रिका० । “२ करालवदनां घोरां”
कालीध्यानम् । १ रात्रौ, ४ संज्ञोक्तायां राजस्यां मनो-
वृत्तौ शब्दार्थचि० ज्योतिषोक्ते “रवावुचभे संक्रमे भास्व-
त्वे भवेद्घोरनाम्नीयुक्ते” २१० । ११२०२५ । संख-
नक्षत्रे ५२ विंशक्रान्तिभेदे च । संक्रमशब्दे विवर्तिः

घोल पु० घड-कर्णणि घञ् डल लः । १ तक्के मथित-
डात्र । तत्तु सक्के हमजजं मथितं घोलस्यते” सुनु० ।
“घडरं मिर्जं घोलं वातपित्तहरं हृतम् । मसुना
शङ्कतं मातुं दधि शुभ्रतरे पटे । जीरसैव्यवसंमिश्रं
घोलं चतुरं हृतम् । जीरसैव्यवसंयुक्तं घोलं वात-
प्रणाशनम् । अतीवारे च मन्देऽग्नौ दितं दध्यं
बलप्रदम्” शब्दार्थचि० वैद्यकम् । “हिङ्गु जीरसतं घोलं
सैव्येन च संयुतम् । भेदेतीव वातज्जमशौऽक्षिधारकृतं
परम् । रुचिदं पुष्टिदं बल्यं वस्त्रिभूतविनाशनम् ।
मूलकच्छेदे तु सगुडं पाण्डुरोगे सचितकम् । भावप्र-
द्वयभेदयुतस्य तस्य गुणादिकञ्चतम् ।

घोलज न० घोलात् जायते जन-ड । घोलजाते हतादौ ।
घोलवटक पु० घोळमिश्रितो वटकः । वटकभेदे “विष्टकी-
लोवटकौ विदाही पवनापहः” मदनपात्राणि० ।

घोली(ली) घुड-इन् डल वा ङीष् । पलशकभेदे राजनि०
घोष पु० घृष-आधारे घञ् । १ आभीरपक्ष्यां तस्यां गोभि-
नादात् तथात्वम् कर्त्तरि क्च । २ गोपाले ३ कांक्षे न०
मेदि० ४ मशके त्रिका० । भाव घञ् । ५ ध्वनौ हेमच-
शब्दे “स्त्रियां वमः स्त्रियः-क० पौ विवर्गः शरपव
च । एते कासानुप्रदाना अघोपाश्च विवृणुते । कण्ठ-
मध्ये तु घोषाः स्युः” शिखोक्ते, ७ वर्षोच्चारणवाह्यप्र-
त्ययभेदे । ८ घोषलतायाम्, स्त्री शब्दार्थचि० “न च
इन्द्रावने कार्थो गवां घोषः कदाचन” हरिश्च० १२८१ स्त्री०
शब्दे “दुमन्तं घोषं विजयाय कण्ठमहे” २०० । १०८४१॥

“तत्र भुक्ता पुनः किञ्चित् तस्य घोषैः प्रहर्षितः”
मनुः । गोमे “हैयङ्गानमादाय घोषद्वान्तपस्थितान्”
रघुः । घृषा० घृञ् । घोषक आभीरपक्षीभवे लि० ।

घोषक पु० घोष+कार्थ क । धामार्पणवे घोषातकीलतायाम्
यन्त्रः । [चेतघोषातकीलताभेदे रत्नसा० ।

घोषकाकृति पु० घोषकस्य लताभेदस्याकृतिरिवाकृतिरस्य ।

घोषण न० घृष-भावे ल्युट् । १ ध्वनी णिच्-भावे ल्युट् ।
उच्चैः शब्देन ज्ञापने श्रव्यापारभेदे (हेडरा मेदा) ।

“वीर्यविक्रमशौर्याणां घोषणं सहितं भवेत्” रामा०
सुन्द० ५८५० । युच् । घोषणाऽप्यत्र स्त्री । “राजा
सर्वत्र पट्टशब्देन घोषणाभाजपयामास” पञ्चत० ।
“द्विजुम्भितकाकुत्स्थपौलस्त्यजयघोषणः” रघुः ।

घोषयित्वा पु० स्त्री० घृष-णिच् बा० इत्तच् । १ ब्राह्मणे
२ कोकिले । ३ शब्दिनि लि० शब्दरत्ना० ।

घोषवत् लि० घोषः ध्वनिः वर्षभेदोच्चारणे वाह्यप्रयत्नोवाऽ-
न्यस्य मत्तपञ्चस्य वः । १ घोषरूपवाह्यप्रयत्नयुक्ते गकारादि-
वर्णभेदे । “सञ्च” क्षरावस्यनो घोषवन्तः कर्त्तव्याः” का०
उ० “घोषवदादन्तरन्तस्यमभिनिष्ठामानं द्रष्टारं चतुरक्षरं
वा” आश्व० गट० ११५ । ५ । ६ । “वर्गप्रथमद्वितीयवर्णौ जघ्राणश्च
हकारवर्जमघोषवन्तः शिष्टाः घोषवन्तः । तदादौ यस्य
तत्तद्योक्तं कन्तर्गध्येऽन्तःस्थायरत्नवायस्य तत् तथोक्तम् ।
कञ्जिनिष्ठानो विवर्गः कन्ते यस्य तत् कक्षरं स्वरः । अ-
कारादिषु द्विष्व स्वरः शिष्टं व्यञ्जनम् अपरिमितं
व्यञ्जनः । चतुरक्षरं वा । तत्र द्रष्टारं भद्रः देवः भवः ।
चतुरक्षरे भवनाथः नागदेवः रुद्रदत्तः नारा० “आदौ घोष-
वदक्षरं यरत्नवान् मध्ये पुनः स्थापयेदन्ते दीर्घविसर्जनीय
रहितं नाम प्रयत्नात् कृतम्” गर्गः । शास्त्रिभेदात्
५ विसर्गान्तता व्यवस्थाप्या । २ ध्वनियुक्ते च । “त्वं यजु
नतुषं घोषं घोषवांस्त्वं वस्राहकः” बा० आ० २५५० ।
स्त्रियां ङीष् । सा च श्वीणायां हेमच० ।

घोषा स्त्री घृयते भ्रमरैरियं कर्णणि घञ् । १ शतपुष्पायां,
मधुरिकायां, (मौरि) मेदि० ३ कर्कटशृङ्गां, राजनि० ।
२ कोशातक्यश्च शब्दार्थचि० । ३ घोषालतायां रत्नसा०
घोषातकी स्त्री घोषातकी+प्रथी० । घोषातकीलतायां श्वेत-
घोषाद् पु० “घोषादिषु च” पा० परस्मैतपु पूव्यपदस्या-
द्युदात्ततानामस्य घृ शब्दभेदे घृ च भण्यः वाचफट्
वृत्तमं घृद वदरी पिङ्गल १ पञ्चमं आका २५० । गाला
कूटशास्त्रिका अथस्य तृण शिली सुनि प्रेक्षा ।